GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. —Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 147
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 6 SEPTEMBRA 1935 | BROJ 266

NOSIOCU VELIKOGA IMENA

Već je prohujilo jedanaest mjeseci od kobnoga marseljskoga dana, kad je nasom zemljom zavladala tuga i žalost, mrak i tama.

Naša su srca duboko ucviljena, teško ranjena; ostasmo kao djeca bez roditelja te vrludamo kao obezglavljeni.

Jedino svijetlo u tami, jedina utjeha u žalosti, jedini putokaz na bespuću kraljevska je naša porodica, porodica Karadjordjevića, nositeljica zavjetne naše misli, misli jugoslovenske.

Karadjordjeviće držahu zatočnicima te misli ponajbolji umovi našega naroda, a medju ostalima i Stjepan Radić kad je srpskoga kralja Petra god. 1903 pozdravio kao prvoga jugoslovenskoga Kralja i kad je umirući izrekao velike riječi: Kralj i narod!

I mi danas, vjerni toj velikoj i svetoj misli, veselimo se i radujemo se o dvanaestom rođendanu dičnoga potomka velikih predа, radujemo se o prvom kraljevskom rodjendanu mladoga našega Kralja Petra II., nosioca velikoga imena Njemu je mladu i nejaku udes dosudio teško breme, zadao Mu tešku zadaću. On ima da nastavi djelo velikoga svoga djeda Petra I. Oslobodiltelja, jer još nijesmo svi slobodni; On ima da nastavi, upotpuni i usavrši prekinuti rad neumrloga svoga oca viteškog kralja Aleksandra Ujedinitelja, jer još nijesmo svi potpuno duhovno jedno.

On — naš mladi, nadobudni Kralj — je Petar t. j. kamen, stijena, hridina, na kojoj se osniva, na kojoj stoji i počiva divna zgrada težnja, čežnja i nada naših i naših otaca — lijepa Jugoslavija.

U Njemu Slovenci gledaju nasljednika svojih knezova, a Srbi i Hrvati svojih kraljeva. Zaista, nikada Slovenci, Hrvati i Srbi ne bijahu veći i slobodniji negoli su danas u velikoj svojoj kraljevini od Jadrana do Dunava, od Triglava do Vardara.

Petar II. je Bogom odredjeni nasljednik Tomislava, Krešimira Velikoga i Zvonimira Blagoga. On je nasljednik Nemanjića, Dušana Silnoga i Lazara Pobožnoga.

Svako jugoslovensko srce danas vruće Boga moli, da nam, mladi Kralju, živeš, rasteš i napreduješ u dobi, u mudrosti i u Božjoj milosti, da što prije primiš u svoje ruke kormilo — koje je hudi Udes istrgnuo iz ruku Oca Ti mučenika — i da mudro upravljaš lađom države na dobro i na zadovoljstvo svih vjernih Ti podanika.

Zdravo potomče heroja topolskoga!
Zdravo, unuče Petra Velikoga Oslobodiltelja!
Zdravo, sine Besmrtnoga Kralja Ujedinitelja!
Na mnogo nam ljeta živio, rastao i napredovao!

P. J. G.

Našem mladom Kralju PETRU II.

Mladi naš Kralju,
Potomče Crnoga Đorda,
Ti si nam sunce u mraku,
Rumen na tamnom oblaku.
U tuzi našoj si nada,
Melem teških nam jada,
Naš ponos i naša dika,
Predrago čedo Kralja nam mučenika!
Gledamo u Tvoje oči, u Tvoje čisto čelo
Nevino, blago i bijelo,
I molimo Gospoda da Te sačuva
Od svakoga zla i svake crne sile,
Mlado uzdanje naše, sretne te pratile vile!
Pod snagom vihra što duva,
Ne lomi se grana jaka:
Potomak Ti si junaka
Silnih i gordih gorštaka.
Živi i kupi ti svijetlo
Ne bil' nam tamo osvijetlo,
Kad odrasteš soko siv,
Da budeš naš otac i Div,
I ti da nas vodiš kroz pute
I staze strme i ljute,
Pod zastavom Djeda i Oca,
Jedne, složne i svoje
Da nas se dušmani boje,
Da vide naš zanos i plamen,
I mrtvoga Kralja još znamen:
Da tu smo tri rođena brata
Što čuvamo kuću i vrata,
I Jugoslaviju tu našu
Proť svima u svakome času!

Rikard Katalinić Jeretov

ENGLESKE VOJNE PRIPREME

Malta 6. R uter javlja da je posada hidrografskog broda „Ormond" stigla jučer i premještena je na jedan brod za polaganje mina. Svi automobilisti su dužni da dadu redarstvu potpune podatke o svojim kolima najkasnije do 12. o. m. Tokom ove sedmice po djeljeno je stanovništvu, a naročito radnicima, koji rade u vojnom arsenalu 6000 maska za obranu protiv plinova. Na ulazu u luku spuštena je u more čelična mreža a izvan luke posijane su mine.

Sutra se očekuje veliki transportni brod „Gauralija" sa 1000 oficira i vojnika. Isto tako do par dana ima stići transatl. „Beren" sa 3000 vojnika.

Iz Egipta su krenuli u pogranične krajeve britanske Istočne Afrike četiri engleska bombarderà, koji će tamo ostati sve do riješenja talijansko-abesinskog spora.

Povlačenje abesinske koncesije

London 6. — Pošto bi ona već razvikana koncesija mogla izazvati ozbiljne međunarodne komplikacije to su danas Walter i Dundas stupili u vezu sa svojim najvažnijim poslovnim prijateljima, pa su poslije dogovora s njima izvijestili ministarstvo vanjskih posala da su voljni da odustanu od spomenute koncesije i da će u tu svrhu obavijestiti abesinsku vlâdu, da se odriču dobivenih povlastica.

ZA KRALJA I OTADŽBINU!

Ovo je ono sveto geslo, koje vodi i oduševljuje; koje pokazuje pravac i ulijeva snagu u borbi za velike pothvate i teške podvige; koje dajući zamaha i poleta ispunjuje srca odvažnošću i junaštvom; koje udružujući duhove osnažuje ljubav prema rodu; koje rušeći sve zapreke osvaja granice svih socijalnih, vjerskih i plemenskih razmimoilaženja i koje od malih jedinica stvara skladnu, golemu cjelinu i, ujedinjujući tako sve sile, vodi iz mraka i ropstva k svijetlu i pobjedi, blagostanju i slobodi.

Pod ovim su geslom vođeni balkanski ratovi; u znaku njegovu junačka srpska vojska izdržala je albansku Golgotu; ovo je geslo kao neodoljivi magnet privuklo k sebi hrvatske i slovenačke ratnike, stvorivši od njih neustrašive dobrovoljačke legije i u njegovu je znaku suzbijena na solunskom frontu silna protivnička vojska i izvojštena ona golema pobjeda, koja je zadivila čitav svijet i koja nam je donijela vijekovima toli iščekivanu Slobodu i Ujedinjenje!

I evo danas, nakon ujedinjenja i slobode južnih Slovena, o čijem se je jedinstvu etička svijest ispoljava još u XV st. pod imenom ilirizma, nakon ove naše izvojštene velike i moćne Jugoslavije, koju nagoviještavahu Karađorđe i Vrhovac, Vuk-Karadžić i Ljudevit Gaj, vladika Njegoš i Dositija Obradović, Miloš Obrenović i Josip Jelačić, Kukuljević i Garašanin, vladika Strosmayer i kanonik Rački i čija nagovještavanja i priprome okončaše i djelo dovedoše PETAR OSLOBODILAC i ALEKSANDAR UJEDINITELJ, — ovo sveto geslo, pod kojim su napravljena čuda, izgleda kao da počinje da gubi svoj sjaj i kao da u njegovu znaku stečeno blago, mi danas mčžemo da razbacujemo.

Naš narodni Kralj ovdje je svakako izvan svake diskusije, jer Njega čitava zemlja voli i poštuje. Kralj je bezuvjetno nad svim strankama i izvan svih plemenskih i vjerskih nesnošljivosti, ali ova se rasprava indirektno tiče Krune samo u toliko u koliko se Kralj i Otadžbina stapaju u jedan pojam; u koliko jedinstvenom narodu čitavo kraljevstvo pretstavlja i otadžbinu i u koliko, prema tome, u sreći naroda i otadžbine leži sreća Njegova i čitavog uzvišenog Kraljevskog Doma —

A sad ne nastaje pitanje o pojmu države uopće, nego o pojmu otadžbine, koja inače za nas obuhvaća čitavu državu. Što je dakle otadžbina? Ona je ono najsvetije, za koje se bori i umire. O njoj su pjesnici napisali svoje najtoplije i najčuvstvenije pjesme, umjetnici joj posvetiše svoja remek djela i opjevaše je najmilozvučnijim melodijama. I uistinu naša otadžbina obuhvaća cijelo naše biće, ona je ono što je najosnovnije i najintimnije u nama; mi je volimo više nagonom no razumom i volimo je sa svom slabošću, koju čovjek ima za svoje najrođenije. I samo u njenoj sredini naša duša nalazi svoju ravnotežu i svaka naša misao i ideja svoj pravi izražaj.

Naš Prerad ovako pozdravlja otadžbinu:

Mila zemljo! da te k svojim grudim
Pritisnuti mogu, kako žudim,
Zagrlit te o da imam vlast!

Srce bi ti izjavilo bilom
Neizrečnu, na tom krilu milom
Koju sada opet kušam, slast.

Pjesnik Aleksa Šantić, rođen u ponosnoj Hercegovini, gdje se nalazi srž cijeloga našega naroda, u onom kraju krepkih ljudi i snažnih osjećanja, ovako saosjeća sa cijelom zemljom svojom:

Mene sve rane moga roda bole
I moja duša s njim pati i grca.

On ne voli otadžbinu kao jednu apstrakciju, on voli narod puk, seljaka i radnika bez obzira, u kojem dijelu naše zemlje živi. Tako se i našim ribarima zavjetuje:

Ja ću da vas tješim i da s vama [stradam
I da kušam borbu sa morem i nebom!
Hoću da se s vama i molim i nadam,
Hoću da se s vama istim hranim [hljebom!

Pjesnik Veljko Petrović volio je svoju srpsku zemlju instinktivno i onako nesebično i duboko zajedno sa svim njenim nedostacima, jadima i rugobama i pored svega toga on je u Brankovom Kolu 1906 ovako pozdravlja:

Ova je zemlja prokleta al moja,
Ma-eha moja, moja mati draga,
O ja te mrzim, jer te niko kô ja
Ne ljubi tako, moja mati draga!
Ti si zemlja prokleta, al moja!

Ali vrli hrvatski pjesnik dr. Đuro Arnold svoju „Domovinu“ punu nježnosti i topline ovako završava:

Tako pređi namrli nam slavu,
A sa slavom ovu dragu zemlju,
Pak su onda naslonili glavu,
Tihi sanak da u grobu drijemlju.
Al' iz groba glas nam šalju oni:
Nek na umu sveđ nam domovina, -
Ne ćemo li, da ko zvijer nas goni
Tuđi svijetom strašna kletva njina:
Kako i ja, možda, sinko zlatni,
Već nad groba crnim lebdim jazom,
Hoćeš li mi ti djedova stazom?“

Sinčić - dosle mramorkom u muku -
Na srdašce metnuo je ruku,
S tužnih misli glavica mu gori,
Al' on ipak krepkim glasom zbori:
„Hoću, tato, - kunem ti se vjerom -
Radit u dan, učit u noć kasnu:
Junak bit ću mačem ili perom
Za tu našu domovinu krasnu!“

Srećnom otcu krupna suza kane:
Znamen sveti blagoslova njema;
Sinčića si žarko ljubit stane,
Pa ga onda na počinak sprema.

Naš Kranjčević joj se vrelom ljubavlju ovako obraća:

Širi ruke, majko roda,
Čeda tvoja dar ti nose;
Krunom slave trudna ploda
Vjenčaju ti zlatne kose.
Širi, majko, tople grudi,
Dar je ovaj tvoja dika;
Anđeo se slave budi
I vrh tvoga žrtvenika!

a Slovenac dr Razlag nazdravlja joj:

Bodi zdrava domovina,
Mili moj slovenski kraj,
Ti prekrasna, ti edina,
Meni si zemaljski raj!

dok Matoš za njom uzdiše: Zemljo, sveta grudo pradjedovska, ja sam tek kaplja tvoje izmučene krvce, listak tvog starodrevnog drveta, nova karika u nizu tvojih grobova, kukavni atom u sklopu tvojih nesreća, i osjećam da nikad nikakva hrvatska usta neće znati iskazati hljeroglife onih tvojih riječi, pred kojima zapanjen i orajen ležim kao pred idolom u iskonskom mucanju i mirodijskom mirisu tvoga šarenoga cvijeća.“

U jednom novinskom članku možemo da donesemo samo blijedu sliku o velikom značenju otadžbine i o patriotskim osjećajima roda našega, jer kad bismo mogli da navedemo sve, što je o ojoj rečeno, napisano, ispjevano i stvoreno, izašla bi ne jedna nego na desetke omašnih knjiga.

Ali eto još danas moramo, na žalost, u našoj otadžbini Jugoslaviji, da bacimo naš bolni pogled na onu braću, koja ne vide ći svoju otadžbinu, u današnjim granicama, veliku i moćnu, raduje se da unitarizam nije još prokrčio sve staze njemu; koja zaboravi, da se svi mi od Triglava pa do Šar-planine je nakim veseljem i ponosom radovasmo oslobođenjem Kosovu i kakvim neopisivim ushićenjem proslavismo naše veliko narodno Uskrsnuće i kako nedavno svi mi, je dnakom tugom, žalovasmo za izgubljenim Kraljem—Ujedniteljem; koja neće da čuje da smo jedan i jedinstveni narod, i ako jednim jezikom zborimo i koja se odriče stihova hrvatskog pjesnika „Rodu o jeziku“:

Od Stambula grada do Kotora,
Od Crnoga do Jadranskog mora
Njeg' vu carstvu prostor puče.
Tu po gorah i dolinah
Preko devet pokrajina
Svud ga majke djecu uče;
Sokolova, sokolica
Njegovih gnijezda tu je,
Svuda tud se pjevat čuje
Pjesan Marka Kraljevića!

Ona naša braća hoće da Hrvati, Srbi i Slovenci nisu tri plemena jednog jedinstvenog naroda, nego da su tri narod , i želeći prema tome federativno uređenje države, odrekli bi se dosljedno naše pr strane i divne otadžbine od Suše do Vardara, od mohača do Jadrana, i htjeli bi tako da je razjedine i rastvore (i ako u istoj državi) *u tri male otadžbine*, o kojima, kao takovim , nisu nikad zagudile gusle javorove, nisu nikad nagovještavane po našim najvećim umovima, koje pjesnici nikad ne opjevaše i za koje tako odijeljene nije prolivено ono more krvi! Petar Preradović u pjesmi „Naša zemlja“ vidi jedinstvenu našu otadžbinu *od mora do mora*, a to znači, da je on naš jedinstven narod pojmio i gledao u jednoj zemlji, *u jednoj otadžbini.*

Ali srećom genij našega naroda, u čijoj svijesti genetički postoji narodno jedinstvo i iz koje će svijesti proizaći jedinstven nacionalni tip, nadvladat će i ovoga puta maglovite želje i nerazborite pokrete stanovitih nezadovoljnika.

Jugoslavenski narod kročiti će i dalje prema suncu jedinstva i slobode, koje će nezadovoljnu našu braću „odtrgniti iz sna ledenoga u kom zebe brat do brata svoga“ i kad ih bude žegla „jedne svrhe radost“ i u njima zapali „svjetlo svoga duha, da uvide žalost tuđeg kruha.“ tad će i oni, uvidivši golemu pogrješku svoju ujedno sa čitavim jugoslavenskim rodom, prihvatiti sveto i uzvišeno geslo:

ZA KRALJA I OTADŽBINU!

Juraj Kalinić.

ZAKULISNA VIJEČANJA U ŽENEVI

Ženeva 6. — Nakon izvještaja g. Edena, g. Lavala, g. Aloisija i g. prof. Jese a sjednica je Savjeta Društva Naroda zaključena, a njezin nastavak je odložen na neodređeno vrijeme. Prema tome se očekuje da će diskusija o talijanskoj tužbi protiv Abesinije, kao i o čitavom sporu trajati više dana.

Kroz to će se vrijeme voditi tajni pregovori između zainteresovanih pretstavnika, gdje će Pierre Laval razviti čitavu svoju diplomatsku vještinu.

Integriret Imperije iznad svega!

London 6 — Pišući u međunarodnom položaju, jučernšnji „Morning Post“ između ostalog kaže, da se ne može složiti s onima, koji bi htjeli da odiže mir pod cijenu raskomadanja Britanske Imperije.

„Sramota je — kaže list — da uopće ima Britanaca, koji se usuđuju davati takove predloge!“

Engleska ne popušta

London 6. „Times“ piše da Savjet Društva naroda ne može da pristupi momentanim odlukama i sankcijama zbog toga, što u Istočnoj Africi još nije došlo do neprijateljstava. Međutim dodaje list — postoji član 11 Pakta, koji traži naročite korake Savjeta Društva naroda, već u slučaju same opasnosti rata. Pariz i London još nisu saglasni o tome, da li i do koje mjere da se primjene sva pravna sredstva, kojima raspolaze Društvo naroda za zaštitu mira. Na kraju članka se veli, da nikakvi privatni poslovni interesi ne će i ne mogu imati uticaja na politiku britanske vlade.

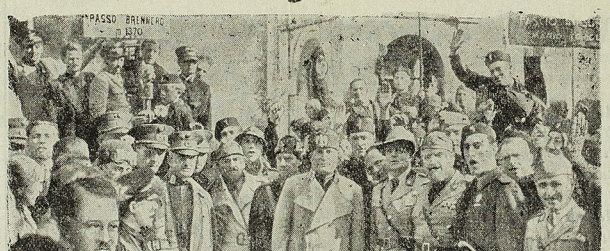
Zabranjena „Orjunao“

Beograd 6. — Banska uprava Dravske banovine zabranila je svojom odlukom organizaciju „Orjunao“. Svoju odluku o zabrani banska je uprava motivirala time, što je organizacija „Orjunao“ bila u stvari isto što i zabranjena organizacija „Orjuna“.

Mala Antanta i restauracija Habzburgovaca

Pariz 5. — Jučer je jedna istaknuta politička ličnost izjavila da Mala Antanta stoji na gledištu, da bi restauracija neizbježno izazvala nutarnje nerede u Austriji i na taj način samo ubrzala „Anschluss“. Ista je ličnost kazala u pogledu podunavskog pakta da sadašnji nacrt toga pakta ne sadrži odredbe o uzajamnoj pomoći, t.j. da ne sadrži nikakve stvarne jasno određene obveze. Dakle pakt bi se mogao zaključiti jedino tako, ako bi neka velika sila kao i sama Austrija ispunila izvjesne uslove. Ali pošto i Francuska, a tako isto i Italija još uvijek drže u rezervi mogućnost restauracije Habzburgovaca, kao za sada najbolje sredstvo za zaštitu austrijske nezavisnosti to je budućnost podunavskog pakta vrlo problematička, jer je stanovište Male Antante jasno i otvoreno precizirano.

Mussolini na granici Brennera

Pri svršetku velikih italijanskih manevra u Alpama odvezao se je g. Mussolini sa prtinjom do italijansko austrijske granice gdje se je dao slikati.

KOD KOLJEVKE JUGOSLAVIJE

Od Beograda na Oplenac — piše Vladimir Hrnčir u „Lidovim Novinama“ — auto guta svjetlu vrpcu bijelog, glatkog druma bez zadržavanja, u žurbi od osamdeset kilometara. Malo je jednolika poslije krasnih panorama hercegovačkih i bosanskih brda, nad čijim provalijama i divljim strminama nas je željeznica uskog kolosijeka dovezla iz Dubrovnika u Beograd. Tu se otvara širok izgled na obema stranama krivudavog druma opervaženog poljima, razdioba kojih je rječit dokaz temeljne podjele plodne zemlje u tom dijelu Srbije. Nemate tu skoro pravih p s-da. Bujne zelene livade. Ovde ond gdje lisnatih drveća, koje teško može nazvati gaj. Mješovite šume se talasaju tek na pojasu gora, koje zatvaraju obzor izgledu s beogradskog Kalemegdana i među kojima se iz široke ravnice kao neki val diže 560 m. visoka Avala s grobom Neznanog junaka na grebenu. Ali tek što se prebacite drumom po njezinim padinama nađ te se u sceneriji, koja vas je pratila od Beograda do podnožja.

Najzad se pred nama di Oplenac, cilj našeg puta. Kras a aleja vodi do mauzoleja Karađorđevića, od kega možete pregledati čitavu Šumadiju. Odmah blizu je Topola, istorijska rezidencija vožda Karađorđa, čiji spomenik, šest metara visok, vitak obelisk, objavljuje da se tu rodila slobo da Srbije, kasnije kristalizaciono jezgro, na koju su južni Sloveni oslanjali svoje snove o jedinstvenoj Jugoslaviji. Tu u srcu Šumadije je 12 februara 1804 godine buknuo plamen ustanka protiv Turaka, koji su srpskim vojvodama spremili krvavo kupatilo, da lakše savladaju narod koji se budio. Karađorđe, koji je slučajno izmakao turskim noževima, okupio je oko sebe grupicu ljudi, rješenih da idu za geslom Sloboda ili smrt. U šumi zastava srpske armade, koje su uložene na Oplencu u mauzoleju Petra Oslobodioca, kad je Aleksandar I sahranio staru tradiciju Srbije, da bi mogao izgraditi veću tradiciju Jugoslavije, uložena je izbljedela Karađorđeva zastava, na koju su se ustanici zaklinjali i pod kojom su izvojevali slob du stare, kneževske Srbije. Stojimo kod koljevke Jugoslavije. Velika država južnih Slovena se tu rodila iz plamena Karađorđevog ustanka, pod zastavom pradjeda Aleksandra Ujedinitelja.

Jugoslavija i danas proslavlja uspomenu na Crnog Đorđa Petrovića i njegovu družinu Đurđevskim urankom, narodnom slavom. Ona nas je iznenadila na Korčuli, za tihe južne noći čiji je somotski sumrak razgranate palme s lepezastim prstima pretvorio u pljosnatu siluetu, koja se tamno ocrtavala na sedefastoj pozadini noćnog horizonta. Sjedili smo na stijeni, urezanoj u mračno more, čiji talasi su milovali izgledane litice, kupajući u

USLOVI ZA SPORAZUM

Evropska diplomacija je aktivno i energično na poslu iznalaženja formula i instrumenata za obezbjedjenje ugroženog mira. Jedan složeni sistem paktova (Istočni, Podunavski) i konvencija (pomorska, vazduhoplovna itd.) ima u tu svrhu poslužiti kao baza jednoj organizaciji država, na čelu koje bi stajale Francuska, Italija, Mala Antanta, države balkanskog sporazuma, Sovjetska Rusija, a kojima bi pristupile i ostale države.

U ovom sklopu svakako da je jedno od najvažnijih, najdelikatnijih i najtežih pitanja odnos izmedja Jugoslavije i Italije.

Dosadašnji odnosi izmedju ove dvije države nisu bili najbolji, dapače, više puta poslije rata bili su prilično zategnuti. Glavni razlog tome je bilo nepovoljno raspoloženja sa strane talijanske javnosti i — može se reći — svih političkih krugova talijanskih protiv nove državne tvorevine Južnih Slovena. To neraspoloženje postoji ne samo otkad je Jugoslavija stvorena, nego je postojalo već mnogo ranije.

Talijanski ministar spoljnih poslova Sonnino svojim telegramom od 21 marta 1915 g., upućenim talijanskim ambasadorima u Londonu, Parizu i Petrogradu, kaže: »Italija bi vjerojatno mogla postići veći dio svojih nacionalnih aspiracija jednom običnom obavezom da će zadržati neutralnost, a da se ne izlaže strašnom riziku i štetama jednog rata, ali ne bi vredilo da se upušta u rat da se oslobodimo pretentnog austrijskog gospodarstva na Jadranu, kad bismo morali odmah poslije toga pasti u isti stav inferiornosti i stalne opasnosti prema savezu mladih i ambicioznih jugoslovenskih država«. Kad govori o »stavu inferiornosti« Sonnino misli na strateško preimućstvo naše istočne jadranske obale nad talijanskom zapadnom, za koju Talijani smatraju, da je u stalnoj opasnosti od naše. A kad govori o „savezu mladih jugoslovenskih država«, znači, da nije računao da će se stvoriti jedna jedinstvena država Jugoslavija, nego da će se poslije rata stvoriti više jugoslovenskih država pored Srbije i Crne gore još i Hrvatska, možda i Slovenačka itd., koje bi medjusobno bile povezane u jedan savez.

Ovo stanovište Sonnina, koje je prema tome bilo zvanično stanovište talijanske vlade i koje su zastupali u svojoj agilnoj propagandi za vrijeme rata talijanski iredentiste iz ondašnjih austrijskih provincija, i koje je tako postalo stanovište cjelokupnog talijanskog naroda, održava se u cjeloj talijanskoj javnosti, osobito štampi, ali stalna i u izjavama i postupcima talijanske vlade. Citiram još jedan telegram ministra Sonnina ambasadoru Macchi di Cellere, u kojemu kaže: „Italiji je neophodno potrebno strateško gospodstvo nad Jadranom iz razloga legitimne odbrane i uslijed poznate topografske razlike obih jadranskih obala... Za Italiju je gospodarstvo nad Jadranom pitanje života i smrti.“

Italija je prema tome, i zvanična i nezvanična, već za vrijeme rata zauzela odlučno protivan stav protiv nastajuće Jugoslavije. Na Krfu je 1917 g., kad se je stvarao krfski pakt, izmedju pretstavnika srpske vlade i jugoslovenskog odbora, jedan talijanski državnik, koji danas živi u emigraciji i koji danas važi za prisnog prijatelja naše države i naše nacije, rekao tadanjem srpskom regentu Aleksandru u privatnom razgovoru: „Znajte, Visočanstvo, da će Italia Srbiju i za vrijeme rata, i na mirovnoj konferenciji svesrdno potpomoći, ali jednu eventualnu Jugoslaviju, kao što su je naumila gospoda jugoslovenskog odbora, ne samo što neće nikada podupirati, nego će svim silama nastupiti protiv njezinog ostvarenja“.

Kad se ovo zna — a osim ovoga što sam ovdje citirao ovo potvrdjuje cijela talijanska štampa iz vremena rata, kao i cijela takozvana ratna literatura koja je izašla u Italiji — onda je lako razumljivo da je Italija odmah poslije rata, već na mirovnoj konferenciji, pa i poslije toga, sve do zadnjeg vremena zauzimala neprijateljski stav protiv Jugoslavije i nastojala da koliko može omete u početku stvaranje Jugoslavije, a poslije toga proces njezine unutrašnje konsolidacije.

Medjutim, stanovište Italije, koje je, kao što rekoh, na temelju jedne pogrešne propagande postalo stanovište talijanskog naroda, da je Jugoslavija naravni i najopasniji protivnik Italije, sasvim je pogrešno. U Jugoslaviji, čim je ona poslije rata stvorena, niko nije ni mislio na neko neprijateljstvo protiv Italije Šta više, Srbija je vidila u Italiji svoju ratnu saveznicu i to raspoloženje je i kod prečana poslije rata paraliziralo ono neraspoloženje protiv Italije, koje je i u koliko za vrijeme rata protiv nje postojalo, kao bivše protivnice Austrije. Da se Italija nije pojavila u Julijskoj Krajini i Dalmaciji, ili — u koliko je to bilo u okviru po londouskom paktu predvidjene okupacione linije — da je barem tu sa našim elementom korektno postupala, atmosfera je onda bila u Jugoslaviji takova, da je zaista moglo doći do prijateljskih odnosa izmedju obje države. Neraspoloženje u Jugoslaviji protiv Italije nastupilo je kao reakcija protiv talijanskih zahtjeva na štetu jugoslavenske nacionalne teritorije i njenih postupaka protiv našeg elementa u tim područjima, kao i protiv ostvarenja i konsolidacije Jugoslavije.

Da nije bilo i da nema tih protivnosti izmedju obje države, mogla bi postojati najljepša harmonija, jer se osobito u ekonomskom pogledu, a to je baza svakog života, upravo harmonično upotpunjavaju.

Da bi došlo do jednog konačnog i trajnog sporazuma izmedju Italije i Jugoslavije, morala bi, dakle, prije svega Italija uvidjeti svoju osnovnu grješku, koja postoji u tom, da ona pretpostavlja, da je Jugoslavija njezin naravni i najopasniji protivnik, dok bi u stvari moglo biti baš protivno istina. Ali preduslov je, da ona ne ometa konsolidaciju jugoslavenske države i njenog jedinstva. To bi mogla i morala Italija u toliko više da uvidi, što se je morala uvjeriti, da u svom razornom radu protiv ostvarenja Jugoslavije nije mogla uspjeti, pa da ne može osujetiti i konačnu konsolidaciju naših unutrašnjih prilika. Podupiranjem onih faktora i elemenata, koji rade protiv naše konsolidacije, može ovu samo zavući i komplikovati, a nikako zaustaviti. Primjera zato u historiji ima na pretek, a najrječitiji dokaz nam pruža sama Italija. I baš s obzirom na historiju moderne Italije mora se reći, da je Italija sa svojim dosadašnjim radom, protivnim procesu naše unutrašnje konsolidacije, bila u apsolutnoj protivnosti s historijom talijanskog risorgimenta i sve do svjetskog rata, pa čak i Mussolinijevog režima, koji je dovršio duhovnu asimilaciju svih Talijana u okviru talijanske države. Ako bi Italija htjela ostati logična i vjerna onim načelima, na kojima je sagradjeno njeno jedinstvo, ona bi morala proces jugoslovenske konsolidacije i ujedinjena pratiti simpatijom i svim svojim snagama podupri-jeti.

Glavna sporna pitanja, koja postoje izmedju nas i Italije jesu: naše teritorijalne aspiracije na područja koja politički pripadaju Italiji, a etnografski i iz nužnih nacionalnih i državnih potreba Jugoslavija nema, kao i postupak Italije sa onim našim elementom, koji je ostao unutar granica Italije,

Što se tiče, naših teritorijalnih aspiracija, jasno je, da to pitanje, ne može biti riješeno u okviru jednog običnog sporazuma koji pretstavlja jedan diplomatski akt, diktiran momentanim raspoloženjem, momentanom internacionalnom situacijom i potrebom momenta, u kojemu se sklapa.

Ali je zato jedna conditio sine qua non, da Italija ovom prilikom promjeni svoj postupak prema našem životu u Italiji i dade potrebne garancije da će se tako promjenjene politike i pridržavati. Nije potrebno opisivati postupak Italije sa našim životom s druge strane granice i prikazivati njegovo današnje stanje, jer je i suviše poznato, da bi se moglo konstatovati da je taj postupak tako nepravedan da se može reći, da se s nijednom manjinom u Evropi ne postupa tako nepravedno kao sa našim narodom pod Italijom. Nema sumnje da jedan veliki dio neraspoloženja, koja u Jugoslaviji postoje protiv Italije, treba pripisati baš ovom postupku Italije protiv našeg elementa. Jedan velik dio manifestacija protiv Italije, u koliko ih je poslije rata bilo, imale su to za povod. Treba osim toga imati pred očima činjenicu, da su ti postupci Italije prisilili mnoge desetke hiljada Jugoslovena iz Julijske Krajine da emigriraju i da se desetke hiljade Jugoslovena danas nalaze po cijeloj Jugoslaviji zaposleni kao radnici, seljaci, zanatlije, činovnici, intelektualci, javni radnici itd. Svakako da ono, što su oni doživjeli i pretrpjeli pod Italijom, ne može ostaviti domaće, jugoslovensko stanovništvo neosjetljivim za sudbinu svoje braće u susjednoj državi.

Ako se zbilja želi uneti novi duh u odnose izmedju dva naroda, jugoslovenski i talijanski, mora se ukloniti ono što je te odnose mutilo, drugim riječima, ako Italija ne bi promjenila svoj postupak prema našem životu u svojim granicama i ako mu ne bi omogućila jedan snošljiv i dostojan život, svaki je sporazum nemoguć i svaki diplomatski akt, koji bi bio potpisan izmedju pretstavnika vlada, dakle u diplomatskom instrumentu, koji će o tome govoriti, mora na svaki način biti obuhvaćena i ova garancija. Dosadašnje iskustvo nas sili, da moramo od naše vlade tražiti da ona to kod pregovora postigne. Jer lijepe riječi, koje su pale sa najmjerodavnijeg mjesta — misli na poznatu izjavu talijanskog poslanika u Beogradu g. Viole, datu u ime talijanskog predsjednika vlade — o odnosima izmedju Jugoslavije i Italije, ostale su lijepe riječi, dok činjenice govore sasvim drugačije. U Italiji su u poslijednje vrijeme pisane knjige (Paolo Drigo: Claustra Provinciae, Nikola Pascazio: Chi sono questi Jugoslavi?) i komentari o njima, koji dokazuju, da se u talijanskoj javnosti u pogledu raspoloženja prema nama ništa nije promjenilo ni poslije onih lijepih autoritativnih izjava. A postupak s našim životom u Julijskoj Krajini? Samo čitajte glasilo „Saveza emigranata iz Julijske Krajine“ „Istra“, koja izlazi u Zagrebu i koja vjerno registrira sve što se tamo dešava, pa ćete se uvjeriti da tamo ide sve po starom.

Ako vlade, jugoslovenska i talijanska, misle da je pod ovakim uslovima, da se naime u postojećim prilikama ništa ne mijenja, moguće sklapati sporazume i zavesti u odnosima izmedju Jugoslavije i Italije jedan novi duh prijateljstva i dobroga susjedstva, onda je to sasvim pogrješno. Istinski će se stvari mijenjati i poboljšati samo, ako se otklone uzroci dosadašnjeg stanja, a u prvom redu ako se Italija obaveže u samom aktu o sporazumu, da će našemu životu pod Italijom dati barem minimum, onih nacionalnih prava, koja će mu omogućiti jedan pristojan život, ako to svoje obećanje odmah privede u djelo i ako pruži potrebne garancije da će pri tome i ostati.

Primjedbu, da su naši sunarodnjaci pod Italijom talijanski gradjani, da je prema tome postupak sa njima jedna unutrašnja stvar Italije, u koje se druge vlade nemaju upliatati, talijanska vlada, a poglavito njezin šef, ne smiju da prave, jer bi bili u protivnosti sa svojim radom i svojim izjavama u koliko se tiče Talijana. Ne samo talijanska javnost, ne samo talijanske organizacije, koje uživaju i vladinu potporu, kao »Dante Alighieri« i dr. nego i sama vlada i njen šef vode brigu o svima Talijanima bez obzira na njihovo državljanstvo i to su bezbroj puta javno isticali. Tako je i pravo jer je logično i odgovara naravi. Ali ono što vrijedi i za njih vrijedi i za nas.

Dr. IVAN MARIJA ČOK.

Školske
aktentaše
dobijete najjeftinije
u trgovini koža cipela i
športskih potrebština
ALEKSANDAR ANWEILER
Šibenik
ul. Kralja Tomislava 4.
Specijalna radiona cipela!

Povišena cijena benzina u Italiji

Cijena benzina u Italiji je prema najnovijem dekretu, koji stupa odmah na snagu povišena za 75 centezima po litri, tako da litra stoji sada 2.80 lira

Hitler je vratio slobodu Lužičkim Srbima

Kad je Hitler preuzeo vlast u Njemačkoj prvih su dana stradali Lužički Srbi. Štampa je tada javljala o progonu te male slavenske manjine u Njemačkoj. S njemačke strane to se opravdavalo rasističkim načelima i općom nivelacijom u njemačkoj državi. Javljale su se pojave, koje su ukazivale na identičnost u tretiranju manjina u fašističkoj Italiji i nacističkoj Njemačkoj. Ali kad je prvi udar prošao, počele su iz Njemačke stizavati vijesti, da je Hiterov režim odobrio izvjesne koncesije Lužičkim Srbima. Traži se od Lužičkih Srba da budu lojalni prema nacizmu, a kako vidimo oni su i u stranci i jurišnim odredima, a za uzvrat režim im daje slobodu jezika i organizacije, ostavlja im štampu i sve ono što ih karakterišе kao manjina. Pošto Lužički Srbi nemaju iredentističkih namjera (to bi bilo i apsurdno jer su oni mali otočić slavenstva u njemačkom moru) njima nije bilo teško prihvatiti naročito neke uslove, samo da sačuvaju ono, što im je kao narodnoj manjini bitno. Izgleda, prema tome, da je odnos hitlerizma i Lužičkih Srba danas uredjen tako, da manjina ne nastupa antihitlerovski, a režim tolerira, uza sve svoje nacističke teorije razvoj te slavenske manjine.

Javljamo danas za ilustraciju jedan interesantan detalj. Preštampavamo jedan izvještaj iz novina Lužičkih Srba „Serpske novine". Taj list star sto godina vodjen je sada od ljudi, koji simpatiziraju s hitlerizmom, ali je ipak karakteristično ono što javlja za upoznavanje stanja u kojem se ta naša braća na sjeveru danas nalaze.

Lužičko-srpski list „Serpske Novini", od 19 augusta, donose opširan članak u kome opisuju veliku lužičko-srpsko narodnu svečanost koju je priredila „Domovina", savez lužičko srpskih prosvjetnih društava, u Vojerecima, gradu u Pruskoj Lužici, u sredini izmedju Donje i Gornje Lužice.

U Vojerecima činjene su velike pripreme za ovu svečanost došli su Srbi iz svih krajeva Lužice, od Drezde pa do Bloto kod Berlina. Srpska društva su došla sa svojim zastavama. Poslije evangeličke crkvene službe, na kojoj su pjevala lužičko-srpska pjevačka društva, razvio se veliki pohod na zborno mjesto. Na čelu je marširala muzika Vojereckog jurišnog odreda. Pružao se lijep prizor narodnih nošnja i narodnih običaja, razne grupe u pohodu pružale su slike narodnog života, kao na primjer prela, vlačenje lana, svadbeni običaji iz raznih okolina „srpska meja", crkvena svadba pa i sahrane. U ovom pohodu je učestvovalo preko pet hiljada ljudi. Organizacija je bila savršena.

Na izbornom mjestu bila je istaknuta srpska zastava zajedno sa državnom zastavom sa kukastim krstom.

Pretsjednik vojerečkog društva g. Baclak je otvorio zborovanje govorom u kome je naglasio da ovo društvo proslavlja sada pedesetgodišnjicu svog osnivanja i zbog toga je „Domovina" priredila ovu svečanost.

Pretsjednik „Domovine" g. Njedo je naglasio da vojereci još nikad nisu vidjeli toliko Srba iz cijele Lužice. On je rekao:

„Moramo se zahvaliti velikom vodji i kancelaru Adolfu Hitleru, da se možemo mi Srbi ponovno pojaviti kao Srbi, da možemo da se slobodno krećemo. On želi da se u novoj Njemačkoj ne vrši više germanizacija i time je i nama omogućio novi život. On je rekao da ne voli ljude koji zaboravljaju svoju majku i svog oca. On nam je dao moćno oružje protiv svih koji rade protiv nas Srba. Hitler traži da se radi za narod, a mi Srbi već sto godina radimo za naš narod. Time je vodja i kancelar priznao da smo u pravu, ako radimo za našu kulturu. Srpski narod bit će mu za to uvijek zahvalan i svoju zahvalnost će pokazati nepokolebljivom vjerom njemu i njemačkoj državi".

Z. I.

Gospodja Nespretnjaković,
prijateljica gospodje Veselić tuži se ....

»Slaba sam Vam zdravlja, boli me, ne mogu pravo da Vam kažem gdje, sad ovdje, sad ondje. Ne smijem da trošim zrnatu kavu, nego pržim ječam, ali mi ta ječmena kava nikako ne ide u tek, — tanka je i nema onaj prijatni okus i miris ko Vaša. Što da činim?«

»Pa što ste se odmah tako izgubili, ko da su Vam sve galije potonule? Dodajte Vi toj Vašoj kavi Pravog Francka — i biće ona dobra!«

Pravi Franck daje svakoj kavi punoću i prijatan okus, a osim toga od koristi je osobito za Vas, jer se priredjuje od domaćeg korijena oplemenjene cikorije, a cikorija je odavno poznata i cijenjena ljekovita biljka.

Zlato odlazi a papir se povećava

Troškovi za rat su se popeli na 6 milijarda lira

Po talijanskim službenim statistikama zlatno pokriće lire je spalo na 35 posto od 40 posto, te je tako otišlo u inostranstvo oko pola milijarde lira za ratne nabavke. U isto vrijeme, sa smanjenjem zlata od pola milijarde, povećao se opticaj novčanica za jednu cijelu milijardu.

Talijanski dolarski sedam postotni zajam pao je u New-Yorkuna 60.

„Giustizia e Liberta" javlja da je informirana iz pouzdanog izvora, da dosadanji troškovi za rat u Africi iznašaju šest milijardi lira

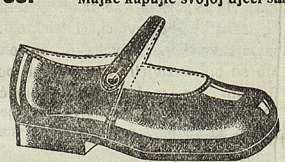
Za prvih sedam mjeseci ove godine talijanski trgovački bilans iznosio je 1 milijardu 595 682.719 lira deficita, tj. za 46 milijuna više nego lanjske godine za to doba.

U novoj školskoj godini nosite samo

CIPELE

35.- Majke kupujte svojoj djeci samo jake i nepromočive kožne cipele **65.-**

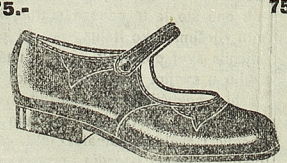

Cipela za djecu od crnog ili žutog boksa br. 19—22 D. 35.-; br. 23—28 D. 40.- br. 29—30 Din. 45.-

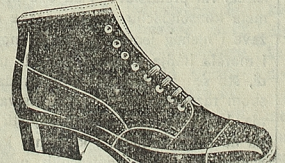

Nepromočiva športska cipela za dječake i djevojčice sa neproderivim djonovima br. 26—27 Din. 65.- br. 28—30 Din. 85.- br. 31—35 Din. 95.-

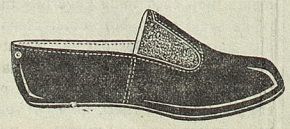
75.- **75.-**

Lagana cipela za djevojčice od crnog žutog boksa br. 28—30 D. 65.- br. 31—35 D. 75.-

Protiv kiše i zime! Visoka cipela za dječake i djevojčice od crnog i žutog boksa br. 25—30 Din. 75.- br. 31—35 Din. 95.- br. 36—39 Din. 125.-

Propisne cipele za gimnastiku. br. 28—30 Din. 28.- br. 31—35 Din. 32.- br. 36—41 Din. 38.- br. 42—46 Din. 42.-

Veliki izbor jesenskih modela za dame i gospodu

Kako je jedan talijanski učitelj sa Lastova umjesto u Abesiniju pobjegao u Jugoslaviju.

Medju ostalima, koji su se na Lastovu morali prijaviti „dobrovoljno" za Abesiniju bio je i jedan talijanski učitelj. Ukrcan je na brod za Trst, odakle je imao biti poslan dalje. Brod je prolazio kroz Split, a kad je pristao, usprkos straži, koja je čuvala njega i njegove bijedne drugove, učitelj je skočio na obalu i viknuo: „Živjela Jugoslavija!" Njegovi čuvari vikali su za njim, ali uzalud.

Zadrani se suprostavljaju vlastima

Ovih dana su na sudu odgovarali Dongevin Josip, krčmar iz Zadra i Filipi Anton, radi toga, što su se opirali vlastima, a Dongevin i za to, što je napao policijskog oficira. Dongevin je kažnjen sa 9 mjeseci zatvora, dok je drugi riješen.

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karboline ja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.

Preporuča se

Viktor Sošić - Sibenik

Specijalna trgov na bojadisa

Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i u jeftinoći Probajte i uvjerite se.

širite »TRIBUNU«

GRADSKE VIJESTI

Novinar-putnik oko svjeta

Krajem prošle nedjelje boravio je u našem gradu g. Milan Stanković, novinar i foto-reporter, koji od početka 1933 godine putuje oko svijeta studirajući kulture raznih naroda i upoznavanje iste sa Jugoslavijom. Do sada je proputovao Austriju, Čehoslovačku, Poljsku, Rumuniju i slobodan grad Danzig. Poslije Jugoslavije koju sada obilazi ide na Istok, a prije toga će izdati knjigu „Moji utisci iz država Male antante i Poljske".

Godišnja skupština Akademskog kluba

U ponedjeljak 9 t. mj. održaće se glavna godišnja skupština Jugoslovenskog Akademskog kluba u klubskim prostorijama. Dnevni red je prilično obiman i ova se skupština među akademičarima očekuje sa velikim interesom.

ZA PRAZNIK MALE GOSPE koji pada u nedjelju 8 t. m. čine se pripreme sa strane župskog ureda Varoš. Između ostalog u perivoju pred crkvom Gospe van Grada biće tradicionalna i živopisna iluminacija.

VEĆINA OPĆINA sjeverne Dalmacije izdala je prigodom Kraljevog rođendana štampane plakate kojima se poziva građanstvo da što vidnije proslavi ovaj dan.

POČETAK ŠKOLSKE GODINE na realnoj i klasičnoj gimnaziji biće u četvrtak 12 t. m. U srijedu će se održati priziv Sv. Duha, u prisustvu svih đaka.

SAV. LOVAČKO UDRUŽENJE naočitim plakatima pozvalo je svoje članove da korporativno sudjeluju u povorci koja se održava prigodom rođendana Nj. V. Kralja Petra II.

g. GRGA ZLATAPER profesor i lušalac visoke škole za fizičku kulturu u Varšavi, vjerio se sa gđicom Venom Bogdanović. Čestitamo.

g. Zlataper je u nedjelju otputovao a Varšavu, pošto će sa najboljim aršavskim klubom „Legija" u kome n igra, ići na turneju po Finskoj. oslije povratka sa ove turneje, gosp. lataper ide sa reprezentacijom I.W.F-a za Budimpeštu, gdje će se držati utakmica.

g. RADE ZAKLANOVIĆ pretstojnik radske policije u Vukovaru i ovim utem se oprašta od prijatelja i poanka, sa kojima se zbog vrlo kratg zadržavanja u Šibeniku, pred odzak dne 31 VIII nije stigao da ozdravi.

Veličanstvena proslava Kraljevog rođendana

Jučer rano poslije podne cijeli grad je bio već iskićen državnim zastavama zbog rođendana Nj. Vel. Kralja Petra II. Na veče je preko grada prošla svečana manifestaciona povorka građana i vlasti sa sokolskim društvom Šibenik te sva ostala nacijonalna društva i korporacije sa svojim članovima, zastavama i glazbama. U povorci učestvovala je masa svijeta i za sno vrjeme klicalo se Kralju, Kraljevskom Domu i nedjeljivoj Jugoslaviji.

Na gradskim bedemima stârodrevne tvrđave „Šubićevac" bilo je vrlo lijepo električnim žaruljama izrađen natpis „Živio Kralj Petar II". koji se je vidjeo iz svih djelova grada. Osim ovoga bila je iluminirana cijela obala zaliva i brežuljci što je pružalo izvanredno lijepu i živopisnu sliku.

Danas prije podne u crkvama će se održati svečana blagodarenja za dug život Nj. Vel. Kralja Petra II. Pored građanstva prisustvovaće predstavnici vojnih i civilnih vlasti, svih društava i korporacije.

Poslije službe Božje održaće se vojnička parada. Komandant parade je admiral g. Marjan Polić.

Kod Sreskog načelstva biće primanje i čestitanja.

ADMIRAL g. MARJAN POLIĆ došao je u Šibenik na admiralskom brodu „Vila" te će se tu i zadržati još par dana.

ŠKOLSKI BROD „JADRAN", koji se prije neki dan povratio sa dvomjesečnog puta u inozemstvo, otplovio je u srijedu za Boku, gdje će se izvršiti čišćenje broda. Kao što je poznato „Vila" je bila do Kanarskih otoka i obale Španije sa pitomcima Pomorske akademije.

NAJAVLJENO DRUGARSKO VEČE u Oficirskom domu za 6 t. mj. neće se održati.

PROMET U ŠIBENSKOJ LUCI. Sa 15 parobroda i 38 jedrenjaka domaće i strane zastave izvezeno je bilo kroz mjesec august preko šibenske luke 273 tona za gorivo, 15.800 tona bauksita, 8.970 tona ugljena i 16 hiljada 789 kubika gradjevnog drva. U istom razdoblju sa 1 parobrodom i 12 jedrenjaka uvezlo se je u Šibenik morskim putem 260 tona cementa, 10 tona petroleuma, 66 tona karbida, 20 tona buhača i 750 tona morske soli.

G đica DRAGA PRKUT, prof. i g. Dr. Branko Kurajica vjenčali su se u srijedu 4 t. mj. — Čestitamo!

KAO JUHI SOL, tako pripada svakoj kavi **„Pravi Franck".** — *On upotpunjuje ukus kave i ističe njenu aromu.*

U FOND „ŠUBIĆEVCA". Da počasti uspomenu blagopok. F. Eskerica rodj. Cilibić u Sarajevu, darovaše: Milka ud. A. Wendlera din. 20, M. Belamarić 20. Za pk. Lj. Krstanović: obitelj Trinajstić 20. Za pk. A. Mazkale: obitelj Trinajstić 20. — Uprava darovateljima najljepše zahvaljuje.

Ispravak

U broju od 24 pr. m. u članku o prometu stranaca pogrješno su izašle brojke posjeta stranaca, te donosimo ovaj ispravak:

Statistika prometa stranaca u Šibeniku:

1934 g. od januara do konca jula: 5452 osobe i 6813 noćenja.

1935 g. u istom razmaku: 4733 osobe i 7587 noćenja.

POZIV STUDENTICAMA. Junior sekcija Udruženja univerzitetski obrazovanih žena u Zagrebu želi da svojim članicama, studenticama iz pokrajine pomogne i olakša traženje stanova za ovu školsku godinu u Zagrebu. Stoga poziva sve one studentice koje trebaju stan ili sobu neka se u tom smislu obrate s naznakom uvjeta pod kojima žele stan pismeno ili usmeno na adresu Olge Žerdik, Srebrnjak 14a, Zagreb

ŠPORT

Derby utakmica u Splitu

U nedjelju se u Splitu odigrava revanš finalna utakmica između „Osvita" i „Vuka". Ova utakmica daće nam najzad pobjednika koji ulazi u predtjecanja za državno prvenstvo. Kako je prošlonedjeljna utakmica između gornjih klubova završena nerješeno to je sada potrebno da jedan klub pobijedi kako bi ušao u dalja takmičenja. Dakle, po svemu borba će biti velika i teška. „Vuk" je u boljem položaju jer igra na svom terenu i pred svojom publikom. Utoliko je „Osvitu" teži posao u nedjelju treba da da maksimum od sebe ako želi da ostane pobjednik. Ovoga puta tim „Osvita" biće pojačan i odličnim Muniti ćem, što će bez sumnje doprinjeti dosta boljoj igri „Osvita". U koliko ne budu činili taktičke grješke, kao što su ih prošle nedjelje radili, nadajmo se da pobjeda neće izostati. U svakom slučaju igrači trebaju da znaju da bi im ova pobjeda bila potrebnija od svih dosadanjih.

— — —

Jadranska plovidba priređuje za ovu prigodu izlet u Split. Polazak je iz Šibenika u 8 sati ujutro sa dolaskom u Split. u 12 sati. Polazak iz Splita je u 21 sat a dolazak u Šibenik u 1 sat. Ovoga puta cijena za odlazak i povratak je veoma popularna: svega 20 din. po osobi.

Vjerovatno će ovim izletom otići dosta Osvitovih simpatizera u Split da svojim navijanjem pomognu „Osvitu" u ovoj teškoj borbi.

Tennis

Gostovanje ATK-a iz Splita

U subotu i nedjelju gostovaće u Šibeniku odlični članovi tennis kluba iz Splita A. T. K. te će se susresti sa igračima ovdašnjeg tennis kluba. A.T.K. je jedan od najboljih klubova na našem primorju i ima odlične igrače, koji se sada nalaze u dobroj formi. Dolaze se damama te će time ovaj susret biti još interesantniji. Od igrača ovdašnjeg Tennis kluba nastupiće gđa Cindro i gđica Kovačević te gg. Cindro i Dominis. To su najbolji igrači i igračice koje Šibenik ima te smo uvjereni da će i borba biti interesantna i velika. Igraće se u svemu 8 partija i to: 4 singla, 2 doubla (muški i ženski) i dva mixt-doubla.

Utakmice počinju u subotu i nedjelju u 4 sata poslije podne. Ulaznica je dobrovoljni doprinos.

Budite pretplatnici „Tribune"

---

di čkiljave iskre zvezda.

Kroz somotsku prazninu noći je jecao zvuk vojničke trube. Presjeo je tišinu. Zadrhtao je na stjenju, ativši odjek i more se uzbudilo naom plimom, zadrhtalo kao stanovni- Vele Luke. Požurili smo pristaniom kapetanu, koji je bio ciceron šeg društva u tom raskošnom kraju lmacije. Mi smo ljubopitljiv narod moramo biti na licu mjesta, bilo da radi o uzbuni zbog požara ili jnim vježbama milicije. Da nije Jaanska straža?

Jugoslavija nema poluvojničkih sa-a. Jadranska straža gradi puteve, ogućava pristup u zabačene kra-e i pošumljuje brda, koja su pred koliko vjekova obrijali Mlečići. Ve- Luka i nije ničim ugrožena. Sprema samo Đurđevski uranak i najbolje ćete urediti ako odete u legalo, da bi ste pri svanuću mogli prisustvovati. Od spavanja dabome n bog zna šta, jer će omladina ostati na nogama. Zaverenici su udarili na Turke neću i uspomena održava njihovu tradiciju, u Dalmaciji tim prije što topla noć poslije umornog dana mami da se ostane na nogama.

Budni smo proveli veći dio noći, svaki čas trzani neumornom trubom. Prvo praskozorje nas je našlo na molu, u jedrilici „lučke uprave", na kojoj se kapetan pridružio povorci. Tek što su se prvi zlatni zraci sunca odbili na vrhu nad zalivom, iz luke je krenuo grozd barki, koje je vukla velika motorna barka, čiji hukot je podvlačio muziku mjesnog sokolskog društva. Barka se uputila Oši ku, malom ostrvu, koja čuva ulaz u luku Vele Luke, urezanu duboko u stjenoviti bok Korčule. Izronilo je, jasno, iz opalne jutarnje magle, sa strane pozlaćeno od sunca.

Pod njegovim nogama smo saslušali sokolski govor, kojim je započela prava svečanost — bujno veselje uz muziku i pjesmu, neizostavno srpsko kolo, zajedničko za mlade i stare od sedam do osamdeset godina i takmičenje omladine u plivanju. Poslije toga zajednički doručak — šest čitavih jaganjaca, kao zlato ispečenih na ražnju. Da se ispeku trebalo je skoro tri sata strpljivog stručnog rada, stalnog okretanja nad žarom i prskanja morskom vodom, da se dobro prosole. Svršili smo s njima za nekih pola sata i zalili smo dobrim dalmatinskim vinom. I onda opet kolo i pjesma, hrvatska, slovenačka, srpska, slovačka i češka. Učitelj pjevanja je donio s praškog sleta pjesmaricu. Danas čitava Vela Luka zna slovačke i češke pjesme. I pjeva ih s oduševljenjem, izražavajući simpatije prema Masarykovoj republici i svjest o srodnosti s narodom, koji je kao i Jugosloveni nedavno doživio ispunjenje vjekovne težnje za sopstvenom državom.

PRIJAVE za upisivanje u GIMNAZIJU I GRAĐANSKU ŠKOLU kao i **ĐAČKE KNJIŽICE** za iste zavode, te sav materijal Državnog Monopola dobiva se kod: Kr. Povlašćene knjižare Tiskare E. Vitaliani i Sin Šibenik.

IZ BELGISKOG KOZULATA u Šibeniku. Povodom tragične smrti Nj. Vel. Kraljice Astrid u belgijskom Konzulatu održano je u utorak 3 septembra t. g. primanja žalovanja, na koje su pristupili od mjesnih Vlasti: Sresko Načelstvo, Predstojništvo Gradske Policije, Komanda kopnene vojske, Komanda Kr. Mornarice, Konzulat Kr. Italije, Predstavnici rez. Oficira i ratnika, Kr. Lučka Kapetanija, Pomorsko Gradjevinska sekcija, Povjerenstvo financijske Kontrole, Gradsko Poglavarstvo, Komanda Šibeničke žandarmerijske čete, Banovinska Bolnica, Carinarnica, Poreska Uprava, kao i razna mjestna društva i udruženja.

Izmedju odličnih dama i gospode, od raznih ustanova i društava kao privatnika, pristupila je i vrlo uvažena G-dja supruga Kožul, vseg ministra gradjevina, sa svojim otcem uvaženim gosp. Obradović.

Svi posjetici su se potpisali u spomen knjigu Konzulata.

Pismeno su izrazili svoje žaljovanje: Preuzv. Biskup Dr. Mileta, koji je dana 2 septembra prikazao u mjestnoj Katedrali Sv. Misu za plemenitu dušu blaženopočivše Kraljice, Dr. Irinej Djordjević Episkop Dalmatinski, Kr. Italijanski Konzul, Predsjednik Gradskog Poglavarstva, Dr. Miloš Škarica. Od raznih opština i Sreskih načelstva rayona ovoga Konzulata, primljene su brzojavne i pismene sažalnice.

Na svim mjestnim državnim Uredima, kao i na Gradskom Poglavarstvu, te na zgradama crkovnih Vlasti, vojnim Vlastima, te Ital. konzulatu, bile su izvješene zastave na pola stijega sa crnim florom.

Mjestni Konzulat Kraljevine Belgije i ovim putem svima na izraženom saučešću najtoplije zahvaljuje.

Pravila Društva

Državnih i samoupravnih penzionera, penzionerki i udova te ratnih invalida grada Šibenika i Sjeverne Dalmacije bila su udobrena po Banskoj Upravi Primorske Banovine i društvo je počelo funkcionirati sa danom 1 septembra o. g.

Pregledali smo pravila ovog novog društva i uvjerili smo se, da će ovo, jednom dobrom upravom biti od velike koristi svujim članovima. Pravila predviđaju besplatnu intervenciju u svim poslovima svojih članova kao i sastavljanju raznih molba i sakupljanje potrebitih dokumenata za traženje posmrtnog kvartala i uredjenje penzije udovama i djeci umrlih članova.

Upis u ovo društvo iznaša Din. 10.- a mjesečna članarina Din. 4.—

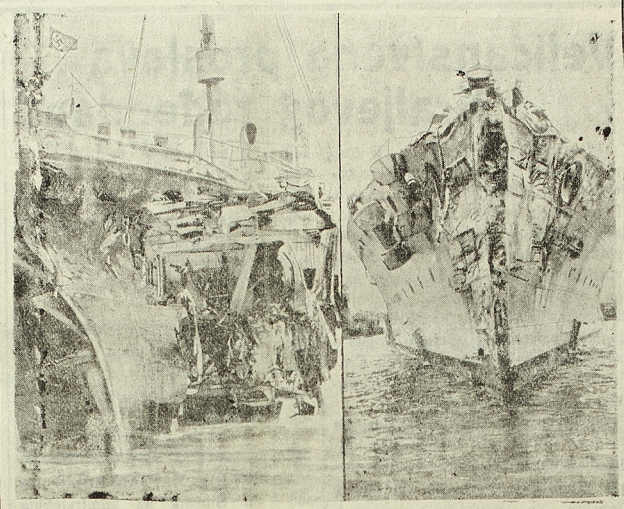
U društvu će se ustrojiti fond *„Posmrtne pomoći"* a članarina ovome fondu je odredjena na socijalnoj bazi tako da će članovi uplaćivati visinu mjesečne članarine na temelju i u razmjeru penzijskih prinadležnosti, dok će u slučaju smrti člana ili pripadnika njegove porodice, novčana pomoć biti će isplaćena svima jednako bez obzira na uplaćenu visinu članarine.

Sve informacije daje predsj. Petar Staresina il tajnik Milan Popović.

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz —svježeg iumjetnog cvijeća—

Rezultat teškog parobrodarskog sudara u Sueskom kanalu

Prva slika iza nesreće u kojoj se je njemački parobrod „Eisenach" (lijevo) sudario sa (desno) engleskim dreamonthom od 29000 tona „Ramillies om". Oba broda pretrpjela su velike štete kako se i iz naših slika lako može razabrati, a osim toga su 3 njemačka pomorca stradali životom.

Igrane (kod Makarske)

Pomanjkanje pitke vode osjeća se jako u ovim krajevima. Selo Igram u blizini Makarske ima krasan položaj za kupanje u jednoj uvali punoj sitnog žala i maslinovog drveća ali zbog pomanjkanja vode ona kolosalna prirodna ljepota ostala je neiskorišćena. Igranci su tražili novi izvor i na ovome poslu izgubili dosta vremena i uložili puno truda. Izvor su uspjeli da pronađu ali ga ne mogu iskoristiti jer niko im nije pružio potrebnu pomoć. O ovome bi nadležni trebali da povedu računa i da ovim poduzetnim ljudima pomognu kako bi ovi uspjeli da povoljno riješe ovo važno pitanje te tako izbjegli nestaš cu vode.

Betina

Sjajna pobjeda B.o.š.k.-a nad Raduč-om

„B.O.Š.K." — „Raduč" (Murter) 2:0

U nedjelju 1 septembra, odigrana je nogometna utakmica u Murteru između B.O.Š.K a iz Betine i „Raduč-a" iz Murtera, koja je završila zasluženim rezultatom 2:0 za B.O.Š.K.

U prvom poluvremenu, sa strane B.O.Š.K. a su se naročito istakli: golman, lijeva i desna spojka, a tehničkom igrom odlikovao se centar.

Sa strane „Raduč-a" istakao se je centar. U drugom poluvremenu igra je s obje strane bila nepovezana. G. Stipanela sudio je pristano.

—Ačim.

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise

AMERIKANSKE RADIO CIJEVI

čuvene industrije
NATIONAL UNION RADIO CORPORATION
podržava uvijek na skladištu:
Generalno zastupstvo
Banka i mjenjačnica ŠUTIĆ, KALDOR & CO.
DUBROVNIK

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —
priređuje u Nedjelju 8 IX.
prigodom utakice Osvit—Vuk
izlet za SPLIT
Odlazak u 8 s. dolazak u 12.
„ iz Splita u 24 „ u 1.
CIJENA za odlazak i povratak Din. 20.- djeca 15.-
Svake nedelje priređuje slijedeće
IZLETE
na SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 8 s. povratak u 19.30
Cijena: do Roškog slapa 24 din.-
za Skradin i slapove Krke
Odlazak u 2 s. povratak u 19.30
Cijena: do Krke 12 din.-

Izletne karte prema Splitu i Biogradu

Svake subote polazak u 14 sati parobrodom pruge 56 a povratak u ponedjeljak u 2 sata parobrodom pruge 6.

Šibenik—Split i natrag Din. 36.-

Svake nedjelje polazak u 7 sati parobrodom pruge 22. povratak istog dana u 19 sati parobrodom pruge 7 ili u ponedjeljak u 3 sata parobrodom pruge 21.

Šibenik—Biograd i natrag Din. 30.

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: jedna Verthein blagajna veličine 126×74×66, jedan malo rabljeni pisaći stroj MERCEDES sa svojim stolom, ručna kolica, jedna mramorna ploča 140×69. Obratiti se Agenturi Jadronja, Šibenik.

Kako se vježba abesinska vojska

Abesinska armada se dijeli na tri kategorije: 1) regularna vojska osnovana 1930 godine, broji 8.500 momaka, 4.000 vojnika sačinjavaju negusovu gardu i ostali su dodijelj ni garnizonima u šest najvažnijih strategijskih gradova države; 2) državna vojska, koja je jezgra abesinske armade. Nju sačinjavaju odabrani ljudi, koji imaju ratno iskustvo stečeno u unutrašnjim ratovima i dobri strelci. Ta vojska broji nekih 350.000 momaka i koncentrisana je u provinciji Tigrea, blizu granice Eritreje To su gordi i odlični vojnici, ali za obuku nepristupačni; 3) provincijalna vojska, koja je najbrojnija i pripada knezevima. To su naoružane sluge, koje svoje gospodare prate na putovanju Zvanično samo ras Seium i ras Kassa imaju pravo da izdržavaju sopstvenu vojsku i to prvi 20.000 i drugi 30.000 momaka. Ali snaga naoružanih ljudi se ne može kontrolirati. Boraca je toliko, koliko je u zemlji oružja.

Abesinski ratnici su neobično čvrsti i izdržljivi. Obična pojava su brzi marševi, u kojima se dnevno prevali preko 60 kilometara. Komora im nije skorp potrebna jer se vojnik zadovolji šakom ispečenih žitarica. Načelnik ide u borbu na čelu svojih vojnika. Kad padne, vojnici bježe natrag. Carevoj sigurnosti je učinjena jedina koncesija, nekoliko desetina vojnika je obučena isto kao negus, da neprijatelja prevare.

Kao što je priča N. Vakar u Pariškim „Poslijednija Novosti" belgijski major Doter i njegovi pomoćnici kapetani Fániel i Sisterman ulažu najveći trud, da abesinskim vojnicima uliju u glavu pojmove savremene taktike. Na vojnom vježbalištu Šela blizu glavnog grada se svakog dana održavaju manevri. Poslije vježbe major Doter saziva crne komandante i po sto puta im ponavlja:

Bilo kako bilo vaša je dužnost da vojnicima ulijete u glavu, da ne smiju trčati protiv vatre, nego se moraju vući po zemlji! Na neprijateljsku liniju nije moguće udariti pomoću galame i uzajamnog ubijanja! Jurnjava ovamo onamo mora prestati. Potrebno je da mitraljezi vatrom pomažu lanac svojih vojnika i sami da se ne bacaju u borbu! . . . Ako im to ne ulijete u glavu, nećete ih voditi u borbu, nego na klanicu! . . . Pobiće vas kao prepelice . . . . Dakle, natrag, u red! Objasnite momcima šta sam r kao i počnite iznova!

Lako je protumačiti! Crni vojnici se biju kao đavoli, ali ne umiju da razlikuju desnu ruku od ljeve, sabijaju se u gomilu na komandu „stoj" i na komandu „stupaj" razilaze se na sve strane . . .

Ratnu obuku dobijaju sada svi muški stanovnici u Adis Abebi. Jednom za nedjelju dana reviju trupa održava sam negus, u evropskoj ratnoj uniformi, s čeličnim šlenom na glavi i na bjelom konju.

Primam na hranu i stan 2 učenika srednjih škola iz viših razreda. Time da bi podučavali jednog učenika II razreda.

Kotla *rakijska* sistema „Deroy". — Prodaju se tri komada.

Radi premještaja prodaje se dobro sačuvan namještaj za jedaću sobu (tinel) crni iz hrastovine uz povoljnu cijenu. — Također se prodaje jedna Zafir peć.

Informacije zatražiti u Upravi lista.

Štampa i vlasništvo: Odilb, Oral. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Stanislav Vitaliani